

Gozd je najboljša učilnica – projekt Erasmus+ KA2 »V gozdu kot v učilnici«

Učenje in igra v naravi prinašata mnoge prednosti v razvoju otrok. Gozdna pedagogika se osredotoča na okoljsko vzgojo, povezano z gozdovi, in vzpodbuja gozd kot zdravo in učinkovito učno okolje za učenje na prostem. Poudarja izobraževalne pristope, ki krepijo medsebojno sodelovanje in krepijo zavedanje o trajnostnem razvoju. Znanja in ugotovitve raziskav o gozdovih z Gozdarskega inštituta Slovenije (GIS) predaja najširši publiki (otrokom, pedagogom, turističnim vodičem) tudi ekipa raziskovalcev in strokovnjakov GIS pod imenom Gozd eksperimentov (<https://www.gozd-eksperimentov.gozdis.si/>) s pristopi gozdne pedagogike in doživljanja narave.

Na povabilo hrvaških partnerjev iz Istre smo se letos na Gozdarskem inštitutu Slovenije (GIS) pridružili Erasmus+ projektu »V gozdu kot v učilnici« (originalno »U šumi kao u učionici«), katerega cilj je izmenjava dobrih praks na področju gozdne pedagogike in priprava smernic za izobraževanje gozdnih pedagogov v obliki učnega gradiva. V 14-mesečnem obdobju trajanja projekta bo GIS skupaj z vodilnim partnerjem Modelna šuma Istra prispeval k razvoju gozdne pedagogike pri naših sosedih in sicer preko izobraževanja strokovnjakov in zaposlenih v partnerskih organizacijah iz hrvaške Istre; to so Pučko otvoreno učilište Gospić, Otroški vrtec Olga Ban Pazin in Osnovna šola »Vazmoslav Gržalja« Buzet.

Prvi dvodnevni seminar, namenjen izobraževanju in prenosu znanja ter dobrih praks med projektnimi partnerji ter učitelji in vzgojitelji slovenskih vrtcev in šol, je potekal 27. in 28. marca 2024 v Ljubljani. Na srečanju smo prisluhnili projektnim partnerjem o njihovih izkušnjah oz. pomanjkanju izkušenj z gozdno pedagogiko in implementacijo v njihovih organizacijah. V nadaljevanju smo svoje delo predstavili GIS in Zavod za gozdove Slovenije (ZGS). Delovanje Gozda eksperimentov na GIS je predstavila Ajša Alagić, ki je najprej izpostavila pristope in pozitivne učinke gozdne pedagogike in nabor raznolikih aktivnosti za otroke ter odrasle, ki jih izvajamo. Omenila je tudi pomen mednarodnega in nacionalnega sodelovanja za razvoj gozdne

pedagogike ter vključenost v mednarodno skupino gozdnih pedagogov. Andreja Gregorič (ZGS) je predstavila, kako je gozdna pedagogika v Sloveniji na ZGS del njihovega rednega dela in prikazala nekaj dobrih praks dela z otroki in odraslimi. Še posebej je izpostavila navdihujočo zgodbo celjskega mestnega gozda z drevesno hišo, ki je postalo stičišče lokalnega izobraževanja vrtčevskih in šolskih otrok v Celju v gozdovih in je izkaz pomembnega sodelovanja med različnimi akterji (občino, ZGS, izobraževalnimi institucijami in posamezniki). V praktičnem delu seminarja je pristope doživljanja narave in metodo t.im. tekočega učenja (utemeljitelj Joseph Cornell) predstavila dr. Urša Vilhar (GIS). Na primeru praktičnih aktivnosti v gozdu je prikazala možne dejavnosti gozdne pedagogike, preko katerih lahko publiki predstavimo tudi bolj zahtevne in kompleksne vsebine, povezane z gozdom in trajnostnim razvojem, pri tem pa uporabljamo igro in različna čutila.

Drugi dan seminarja smo si praktične primere gozdne pedagogike in izkušnje ogledali še na terenu in obiskali OŠ Valentina Vodnika in Vrtec Najdihojca v Ljubljani. OŠ Valentina Vodnika nam je pripravila prikaz primerov vključevanja okoljskega izobraževanja na prostem pri Koseškem bajerju. Pri tem je bil še posebej zanimiv pristop povezovanja učencev nižjih in višjih razredov, ki so skupaj sodelovali pri izvedbi in prikazu posameznih dejavnosti. Izvedbi je sledilo tudi poročanje ugotovitev posameznih nalog po skupinah. Izjemno srčen in topel je bil tudi sprejem Vrtca Najdihojca v šentviških gozdovih, kjer nas in otrok dež zaradi dobre terenske opreme ni niti malo zmotil. Prosta igra po gozdu, hoja po labirintu ob napeljani vrvici z zavezanimi očmi, opazovanje okolice preko daljnogledov in povečevalnih stekel ter skupinska gozdna joga so bile dejavnosti, ki so nam jih prikazale vzgojiteljice. Predvsem pa so izrazile navdušenje nad gozdno pedagogiko ter svojo vizijo in trud, vložen v prežvljanje čim več časa z otroki v gozdovih.

Zaključek obeh dni smo z ekipo projektnih partnerjev namenili snovanju strukture za e-pri-

Gozdarstvo v času in prostoru

ročnik, ki bo eden izmed pomembnih rezultatov projekta. Namen projekta je predvsem širjenje dobrih praks gozdne pedagogike in prenos izkušenj na projektne partnerje s Hrvaške, ki nameravajo gozdno pedagogiko vključevati v svoje kurikule in redno delo.

Ajša ALAGIĆ, Anica SIMČIČ, Amina GAČO, Simon ZIDAR, dr. Urša VILHAR,
Gozdarski inštitut Slovenije

Fotografije: Simon ZIDAR,
Ana SEIFERT BARBA

Slika 1: Ajša Alagić (GIS) je predstavila gozdno pedagogiko in Gozd eksperimentov (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 2: Srečanja se je poleg partnerjev udeležilo več pedagogov iz Slovenije (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 3: Skupinska slika partnerjev projekta Erasmus+ »V gozdu kot v učilnici« (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 4: Predstavitev gozdne pedagogike na osnovi tekočega učenja (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 5: Ena izmed aktivnosti tekočega učenja, namenjena osredotočenju na posamezna čutila (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 6: Vrtec Najdihojca je skupaj s projektnimi partnerji izvedel gozdno meditacijo v krogu (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 7: Ena izmed aktivnosti tekočega učenja je lahko skupinska izdelave gozdne mandale (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)

Slika 8: Aktivnost gozdne pedagogike, ki jo je prikazala OŠ Valentina Vodnika – izdelava modela rastline iz naravnih materialov in njihovo poimenovanje v angleščini (medpredmetno povezovanje). (Foto: S. Zidar, A. Seifert Barba)